

تولنگر
سمیه افشین فر

زهرا نعمتی
افتخاری برای زنان معلول

حضور زهرا نعمتی به‌عنوان پرچمدار تیم ایران در مراسم رژه افتتاحیه المپیک به صورت گسترده در سایت‌های مختلف خبری داخلی و خارجی مورد توجه قرار گرفت. سایت Business insider در گزارشی درباره زهرا نعمتی نوشت:

ایران یکی از بهترین لحظه‌ها را در مراسم افتتاحیه المپیک ریو داشت. در رژه مراسم افتتاحیه زهرا نعمتی، پرچمدار ایرانی بود. نعمتی ورزشکار پارالمپیک است که امسال سمیه المپیک در رشته تیر و کمان نیز کسب کرده است. زهرا نعمتی که در سال ۲۰۰۸ در یک تصادف دچار معلولیت شد، تیر و کمان را آغاز کرد. او پیش از تیر و کمان در ورزش تکواندو فعالیت داشت و در پارالمپیک لندن ۲۰۱۲ توانست مدال طلا را کسب کند. حضور زهرا نعمتی در وهله اول به عنوان یک زن و در وهله دوم به عنوان یک فرد دارای معلولیت به نوبه خود از جذابیت برخوردار است اما نکته‌ای که باید مورد توجه قرار گیرد این است که زهرا نعمتی هم مانند بسیاری از افراد دارای معلولیت مشکلات بی‌شماری را پشت سر گذاشته، حتی زهرا نیز بارها و بارها در خیابان‌های فاقد مناسب‌سازی به مشکل برخورد کرده و حتی زهرا نیز مانند من و شما هیچ وقت به معلولیت و اینکه ممکن است روزی معلولیت مسیر زندگی‌اش را تغییر دهد فکر نمی‌کرده است اما یک تصادف مسیر زندگی او را تغییر می‌دهد. آن چیزی که مهم است این نکته است که او بعد از این اتفاق زندگی می‌کند، نه اینکه درهای دنیا را ببندد و دهان به شکوه و شکایت باز کند که آستین همت بالا می‌زند و در مرحله‌های دیگر بخت خویش را می‌آزماید. همین همت والا و سختکوشی اوست که باعث می‌شود امروز از دیدن پرچمدار تیم ایران احساس غرور کنیم. حضور ورزشکاران دارای معلولیت همچون نعمتی باعث می‌شود که بازی‌های المپیک پربارتر باشد. زهرا نعمتی فارغ از هر نتیجه‌ای که کسب کند برای همیشه در قلب‌های ما اول است.

خبر

توسط بهزیستی صورت گرفت

پرداخت حق پرستاری به ۱۶ هزار ضایعه نخاعی

مدیرکل امور توانبخشی و سالمندان سازمان بهزیستی از حضور ۱۸ هزار بیمار ضایعه نخاعی در بانک اطلاعات این سازمان خبر داد و گفت: بیش از ۱۶ هزار نفر از این افراد حق پرستاری دریافت می‌کنند. کیوان دوانگران ضمن بیان آنکه علاوه بر بیماران ضایعه نخاعی یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر از بیماران دارای معلولیت نیز حق پرستاری دریافت می‌کنند افزود: حق پرستاری هر نفر ۲ میلیون ریال در ماه است. وی در ادامه با تأکید بر اینکه رویکرد بهزیستی اجتماع محور و مبتنی بر خانواده است گفت: اولویت بهزیستی نگهداری این بیماران در کانون خانواده است. در همین راستا نیز پرداخت حق پرستاری به خانواده‌ها برای نگهداری معلولان کمک می‌کند.

در میزگرد «ایران» با حضور مسئولان بهزیستی و دانشجویان بررسی شد شهریه دانشجویان معلول در گاو صندوق مشکلات

ذره بین توانش

محدوده جغرافی

تعداد بسیار زیادی از افراد دارای معلولیت را دانشجویان تشکیل می‌دهند؛ دانشجویانی که با وجود مشکلات متعدد سرکلاس‌ها حضور می‌یابند و گاه موفقیت‌هایشان از هم سن و سال‌های سالم‌شان بیشتر است هر چند با تصویب قانون جامع حمایت از حقوق معلولان در سال ۸۳ نورامیدی در دل دانشجویان جرقه زد چرا که در آیین‌نامه اجرایی ماده ۸ این قانون آمده بود که شهریه‌های این دانشجویان توسط سازمان بهزیستی پرداخت خواهد شد اما مثل همه بدهای دیگر قانون جامع، این اتفاق هم در اجرا با مشکل مواجه شد. این بار ذره بین توانش را روی شهریه دانشجویان دارای معلولیت متمرکز کردیم و بر همین اساس میزگردی را با حضور سید مهدی سید محمدی مشاور رئیس سازمان بهزیستی و رئیس دبیرخانه شورای فرهنگی، علی همتی دبیر ستاد امور دانشجویان بهزیستی کل کشور و جمعی از دانشجویان دارای معلولیت برگزار کردیم. در این میزگرد که در مؤسسه مطبوعاتی ایران برگزار شد دانشجویان دارای معلولیت مشکلاتشان را مطرح کردند و مسئولان با دقت به سخنانشان گوش دادند.

■ دانشجوی معلول از نظر مالی با دانشگاه کاری ندارد

سید مهدی سید محمدی، رئیس دبیرخانه شورای فرهنگی در خصوص شهریه دانشجویان می‌گوید: «نخستین و مهم‌ترین هدف سازمان بهزیستی، قطع رابطه مالی دانشجویان با دانشگاه بود که بحمدالله موفق شدیم طی مذاکراتی که با دانشگاه آزاد اسلامی انجام دادیم که سه این مهم دست یابیم. از ترم بهمن مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و همچنین با دانشجویانش به طور کامل قطع شد و معلولان دیگر دغدغه مالی نخواهند داشت. بی‌نظمی‌هایی که در ابتدای این طرح با آن روبه رو بودیم به علت نبود اطلاع‌رسانی دقیق در خصوص این اقدام مهم بود که موجب شد بعضی از دانشجویان شهریه‌های ترم بهمن ماه را در طور مستقیم به دانشگاه پرداخت کردند. رئیس دبیرخانه شورای فرهنگی سازمان بهزیستی درباره نحوه دریافت قرض ثبت‌نام از بهزیستی توسط دانشجویان دارای معلولیت می‌گوید: «اگر دانشجویی پرونده‌اش در یک استان باشد و دانشگاه محل تحصیل دراستانی دیگر با دریافت قرض مربوطه از بهزیستی محل سکونتش، می‌تواند در دانشگاه شهر دیگر ثبت‌نام کند و شهریه وی نیز از بهزیستی استان محل تحصیلش پرداخت می‌شود.»

علی همتی، دبیر ستاد امور دانشجویان بهزیستی در پاسخ به اینکه چرا با وجود این تفاهاتنامه با دانشگاه آزاد تعدادی از دانشجویان در استان‌های مختلف دچار مشکل شده‌اند، بیان می‌کند: «قانون جامع حمایت از حقوق معلولان به عنوان قانون بالا دستی، سازمان بهزیستی را مکلف کرده است که شرایط را برای تحصیل رایگان دانشجویان دارای معلولیتش فراهم کند. وی می‌افزاید: بعد از تخصیص اعتبار برای پرداخت شهریه دانشجویان معلول شیوه‌نامه‌ای هم تدوین شده که سه ارگان سازمان بهزیستی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و همچنین با دانشجویانش به طور کامل قطع شد دانشگاه‌ها، مکلف می‌شوند شرایط تحصیل رایگان را برای دانشجویان فراهم‌سازند. به این ترتیب که دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی بدون دریافت هرگونه وجه موظفند دانشجویان تحت پوشش سازمان بهزیستی را ثبت‌نام کنند و برای اخذ امتحانات مشکلی را برای آنان به وجود نیاورند. همتی ادامه داد: در این شیوه‌نامه، بهزیستی مکلف شده سقف اعتبارات تخصیص یافته برای شهریه دانشجویان را پرداخت کند و سازمان برنامه و بودجه نیز باید کسب اعتبار شهریه دانشجویان را تأمین کند. متأسفانه برخی از دانشگاه‌ها به شیوه نام عمل نمی‌کنند و تا سازمان بهزیستی با دانشجو شهریه را پرداخت نکند اقدام به ثبت‌نام وی نخواهند کرد. دبیر ستاد امور دانشجویان بهزیستی با بیان اینکه این تفاهاتنامه فقط با دانشگاه آزاد اسلامی منعقد شده است، می‌گوید: «متأسفانه هنوز موفق نشده‌ایم با دانشگاه‌های غیرانتفاعی، علمی کاربردی و پیام‌نور این تفاهاتنامه را منعقد کنیم اما نشست‌هایی با آنها داشتم تا بتوانیم راه را هموار سازیم.»

■ دغدغه‌های دانشجویان شهرستانی بر طرف می‌شود

عظیم جلوی، دانشجوی کم‌بینای مقطع کارشناسی از استان لرستان با حضور در این میزگرد ضمن بیان مشکلات دانشجویان دارای معلولیت در شهرستان‌های خود می‌گوید: «دانشگاه‌های دانشجویان شهرستانی بر طرف می‌شود اما نشست‌هایی با آنها داشتم تا بتوانیم راه را هموار سازیم.»

■ سلول‌های بنیادی چه تفاوتی با بقیه سلول‌ها دارند؟

سلول بنیادی مادر تمام سلول‌ها است و توانایی تبدیل به تمام سلول‌های بدن را دارد. این سلول‌ها توانایی خود نو سازی و تمایز به انواع سلول‌ها از جمله سلول‌های خونی، قلبی، عصبی و غضروفی را دارند. همچنین در بازسازی و ترمیم بافت‌های مختلف بدن به دنبال آسیب و جراحت مؤثر بوده و می‌توانند به درون بافت‌های آسیب دیده‌ای که بخش عمده سلول‌های آنها از بین رفته، پیوند زده شوند و جایگزین سلول‌های آسیب دیده شده و به ترمیم و رفع نقص در آن بافت بپردازند. سلول‌های بنیادی از چه منابعی به دست می‌آیند؟

شهریه دانشجویان از مقطع کارشناسی ارشد تا کاردانی به صورت ۱۰۰ درصد از سوی سازمان بهزیستی پرداخت می‌شود و در مقاطع ذکر شده هیچ شهریه‌ای را به دانشگاه پرداخت نمی‌کنند. در مقطع دکتری به علت کمبود بودجه سازمان برای دانشجویان کمک شهریه پرداخت می‌کند که سقف آن ۴ میلیون تومان است

در این دانشگاه‌ها مشکلات زیادی را با امور مالی دارند و برای شرکت در امتحانات به علت پرداخت نکردن شهریه‌های مشکلاتی را متحمل شده‌اند. همتی در پاسخ به سؤال این دانشجویان می‌گوید: «استان لرستان پرداختی شهریه‌هایش یک ترم دیرتر از باقی استان‌ها بود به عنوان مثال شهریه‌ای که ما برای ترم بهمن به بهزیستی لرستان تخصیص دادیم باید برای ترم مهر دانشجویان واریز می‌شد. بعد از یک‌بارچه شدن پرداختی‌ها به استان لرستان اعلام کردیم شهریه‌ای را که مخصوص بهمن ماه است باید برای این ترم پرداخت کنیم به همین دلیل دانشجویان این شهرستان یک ترم پرداختی نسبت به دیگر دانشجویان عقب‌تر بودند. سازمان بهزیستی با تخصیص اعتبار بیشتر به این شهرستان درصدد جبران کمبود اعتبارات است. دبیر ستاد امور دانشجویان بهزیستی در این نشست با بیان اینکه یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان شهریه دانشگاه آزاد دانشجویان تهران بود، می‌گوید: «شهریه دانشجویان تهرانی پرداخت شده است.»

مجید سربای، دانشجوی کم‌بینای مقطع کارشناسی ارشد انتقالی از دانشگاه آزاد اردبیل به تهران از خصوص مشکلات نقل و انتقالاتشان می‌گوید: «دانشگاه آزاد اردبیل قبول شد و پرونده بهزیستی ام در تهران اردیبهشت ماه برای انتقال از دانشگاه اردبیل به دانشگاه تهران جنوب باید به این استان سفر کنیم تا کارهای انتقال را ترم به ترم انجام بدهم.»

گفت‌وگو با دکتر علیرضا لاشینی، رئیس مرکز تحقیقات بیمارستان فارابی

درمان اختلالات بینایی، چشم انتظار نگاه خیرین

اختلالی ژنتیکی داشته باشد که باید دستکاری‌های ژنتیکی اولیه روی سلول‌ها انجام شود تا مشکل ژنتیک برطرف و به سلول سالم تبدیل شود تا هنگام پیوند از سلول سالم استفاده شود. ■ **در فارابی چه بخش‌های آزمایشگاهی فعال شده است؟** در حال حاضر، مرکز آزمایشگاهی نانو فناوری، ژنتیک چشم پزشکی، بانک چشم، آزمایشگاه‌ها ناتوآفلوژوری و آزمایشگاه فراهم‌آوری سلول‌های بنیادین را در بیمارستان داریم. ■ **چه پیشرفت‌های درمانی داشته‌اند؟** ما نیز هم‌سوا با همه دنیا، در بحث درمان بیماری‌های قرنیه با استفاده از سلول‌های بنیادین، پیشرفت‌های خوبی داشته‌ایم. هم‌اکنون طرح‌های متعددی در فارابی برای فراهم‌آوری، آماده‌سازی و مهندسی بافت با سلول‌های بنیادین برای بیماری‌های قرنیه در حال انجام است و بیماران‌ی که سوختگی‌های شدید و اسید پاشی در ناحیه چشم دارند و کسانی که به هر علت دیگر بیماری سطحی قرنیه دارند تحت درمان قرار می‌گیرند. ■ **بیشرفتها در زمینه اختلالات شبکیه در ایران و جهان چگونه بوده است؟** به دلیل پیچیدگی بافت شبکیه و منشأ عصبی آن و اینکه شبکیه از لایه‌های متعددی تشکیل شده است در همه دنیا، پیشرفتها به نسبت قرنیه کمتر بوده است. مراکز مختلفی در ایران کار روی این بافت را شروع کرده‌اند ما هم طرح مشترکی با پژوهشگاه رویان داریم. در فاز حیوانی این پژوهش، کار

از راست: علی همتی - سید مهدی سید محمدی - سهیل معینی - محدوده جغرافی - اعظم جلوی و لیلا والایی

همتی، دبیر ستاد امور دانشجویان بهزیستی در پاسخ به این سؤال بیان می‌کند: «از این پس دانشجویان دارای معلولیت که از طریق سامانه نقل و انتقالات فرم مورد نظر را تکمیل می‌کنند تا پایان فارغ‌التحصیلی انتقال آنها انجام می‌شود و دیگر نیازی به تحمل مشکلات عنوان شده نیست. ما برای ترم بهمن به بهزیستی لرستان دانشجویی که درخواست انتقال می‌داد شهریه ثابت را در دانشگاه مبدأ و شهریه متغیر را در دانشگاه مقصد پرداخت می‌کرد اما طی آیین‌نامه‌ها انجام شده با مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی مقرر شده است کل شهریه را در یک دانشگاه از دانشجو دریافت کند که احتمالا دانشگاه مقصد خواهد بود.

سید محمدی در ادامه می‌گوید: «از بهزیستی در این نشست، خبر خوشی هم برای دانشجویان دارای معلولیت داشت که در دانشگاه‌های سراسری تحصیل می‌کنند مبنی بر اینکه مالیاتی را برای تشویق این افراد به حسابشان واریز می‌کنند. پیشنهادها بر این اساس است که حداقل شهریه پرداختی دانشجویان دانشگاه آزاد به این معلولان پرداخت شود بدین صورت که برای دانشجویان مقطع دکتری ترمی دو میلیون تومان، کارشناسی ارشد ترمی یک میلیون و نیم، کارشناسی یک میلیون و برای کاردانی ۵۰۰ هزار تومان پاداش پرداخت می‌شود. سید محمدی در ادامه می‌گوید: «از ترم‌های آینده کدهایی به دانشجویان ارائه می‌شود تا بتوانند به صفحه دانشجویان سازمان بهزیستی وارد شوند و اطلاعات خود را شامل مقطع تحصیلی، استان و میزان شهریه هر ترم در آن سامانه وارد کنند تا ما در سازمان بهزیستی اطلاعات به روزی را از این دانشجویان داشته باشیم. از طریق این سامانه می‌توانیم میزان واقعی بودجه بخش شهریه‌ها را به دست آوریم. در آینده نزدیک ایجاد دسترسی‌های لازم برای دانشجویان، می‌تواند وضعیت پرداختی شهریه‌ها را در این سامانه مشاهده کنند. وی ادامه داد: «شهریه دانشجویان از مقطع کارشناسی ارشد تا کاردانی به صورت ۱۰۰ درصد از سوی سازمان بهزیستی پرداخت می‌شود و دانشجویان تحت پوشش این سازمان بخصوص معلولان است چرا که با تحصیلات عالی معلولان شانس بیشتری دریافتن شغل و حتی کارآفرینی خواهند داشت.» ■ **تشویق دانشجویان معلولی که در کنکور سراسری قبول شوند** همتی، دبیر ستاد امور دانشجویان

تحقیقات فارابی انجام می‌شود؟

در حال حاضر درمانی در این مرکز انجام می‌شود که بیشتر به کار آن دسته از بیماران rp می‌آید که افت بینایی شدیدی ندارند. در این روش جریان الکتریکی ضعیفی به چشم داده می‌شود که از پیشرفت بیماری تا اندازه‌ای جلوگیری می‌کند. برخی از بیماران‌ی که از این روش استفاده می‌کنند، از بهبود نسبی میدان بینایی خود رضایت دارند. ■ **در مورد ساخت قرنیه مصنوعی در ایران چه پیشرفت‌هایی داشته‌ایم؟** در دنیا نوعی قرنیه مصنوعی به نام کراتو پروتز پوستون وجود دارد. این پروتز، معروف ترين نوع قرنیه مصنوعی است که به کار می‌رود و حتی سلول‌های اپیتلیال رویش رشد می‌کنند، اما در بیمارستان فارابی، دکتر جباروند پیلیمری به دست آورده که با محیط قرنیه خیلی سازگاری دارد و در حال حاضر برای بیماران‌ی مبتلا به اختلالات بینایی در مرکز

می‌رود. ■ **به نظر شما چه منابعی می‌تواند برای تأمین بودجه کارهای تحقیقاتی وجود داشته‌باشد؟** یکی از منابع غیر دولتی تأمین بودجه، خیرین هستند. یکی از راه‌هایی که موجب آرمش افراد می‌شود، کمک به خیریه‌ها است. امروز جهات خصوصی به همین ترتیب نیکوکاری و حمایت از امور خیر نیز می‌توانند متفاوت باشد. کمک در امور تحقیقاتی می‌تواند به بازگرداندن بینایی و کاهش مشکلات از این علم را در ایران بومی‌سازی کنیم و به استانداردهای جهانی برسانیم. با هزینه کمتر، از آن برای مردم خردمان استفاده خواهیم کرد.